

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МАРІУПОЛЬСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»

«СХВАЛЕНО»

Рішенням педагогічної радою
Комунального закладу
«Маріупольський медичний
фаховий коледж»

протокол № 1 від 30.08.2022р.

Голова О.В. Узун

ПОЛОЖЕННЯ
про вибіркві дисципліни
комунального закладу
«Маріупольський медичний фаховий коледж»

м. Маріуполь

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про вибіркові дисципліни у Маріупольському медичному фаховому коледжі (далі - Положення) містить основні вимоги щодо реалізації студентом права вибору навчальних дисциплін відповідно до Розділу IX статті 54 п. 17 Закону України «Про фахову передвищу освіту».

1.2. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем освіти у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти.

1.3. Навчальні дисципліни за вибором здобувача фахової передвищої освіти або вибіркові навчальні дисципліни - це дисципліни, які вводяться закладом освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.

1.4. Вибіркові дисципліни циклу професійної підготовки, що формують спеціальні компетентності, надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування компетенцій здобувача відповідно до вимог ринку праці.

1.5. Перелік елективних дисциплін - список дисциплін вільного вибору студентів за циклами загальної (фундаментальної) підготовки, що формують загальні компетентності, є уніфікованим для всіх спеціальностей (спеціалізацій) коледжу.

1.6. Нормативний зміст освітньо-професійної програми зі спеціальності визначається стандартом фахової передвищої освіти, а варіативний - випусковою цикловою комісією.

1.7. При виборі дисциплін студент має забезпечити виконання встановленого річного обсягу навчальних кредитів – 60 кредитів на навчальний рік.

1.8. Робочим документом, в якому відображено перелік навчальних дисциплін, кількість часу на їх вивчення, терміни та результати підсумкового контролю, практичної підготовки, є індивідуальний навчальний план студента, який складається студентом особисто під керівництвом куратора групи і містить перелік нормативних і вибірових дисциплін, затверджується завідувачем відділення.

1.9. Вибіркові дисципліни за вибором студента представляються в навчальному плані відповідної спеціальності парами альтернативних навчальних дисциплін, що вивчаються в конкретному семестрі і є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Студент даної спеціальності в обов'язковому порядку обирає одну із запропонованих дисциплін. Якщо навчальний план передбачає блоки професійно-орієнтованих дисциплін, що відповідають певним спеціалізаціям даної спеціальності, студент повинен визначитись із спеціалізацією до початку викладання дисциплін даного блоку. При цьому дисципліни певної спеціалізації, обраної студентом, є для нього обов'язковими у повному обсязі, тобто він не може замінити їх будь-якими дисциплінами вільного вибору. Студенти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання. Кількість та обсяг дисциплін вільного вибору студента для конкретного семестру вказана в навчальному плані.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО - МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЦЬОЇ ОСВІТИ НА ОБРАННЯ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. У коледжі визначено загальні підходи до формування варіативної частини /компоненти освітніх програм.

2.2. Обсяг дисципліни вільного вибору студента становить 12 кредитів ЄКТС (360 годин) для студентів спеціальності «Фармація. Промислова фармація» та 18 кредитів ЄКТС (540 годин) для студентів спеціальності «Медсестринство».

2.3. Форма контролю дисципліни за вибором - залік чи екзамен, відповідно до навчального плану. Контроль з окремих вибіркових дисциплін може виноситися на державну атестацію студента.

2.4. Вивчення дисциплін за вибором для здобувачів освіти на основі повної загальної середньої освіти розпочинається з I семестру навчання.

2.5. При формуванні вибіркової частини освітньо-професійних програм, складанні навчальних та робочих навчальних планів для формування груп враховуються такі підходи для викладання дисциплін за вибором студентів:

- в I семестрі та/або за умови наявності лише однієї групи за спеціальністю (спеціалізацією) поділ студентів на групи здійснюється навчальною частиною, а обрання вибіркової дисципліни для групи здійснюється простою більшістю голосів шляхом прямого відкритого голосування на загальних зборах групи, про що куратором та активом групи складається відповідний протокол;

- з II семестру при умові наявності двох або більше груп за спеціальністю (спеціалізацією) поділ студентів на групи здійснюється навчальною частиною на основі аналізу куратором особистих заяв студентів про обрання вибіркової дисципліни, якщо кількість заяв на одну вибіркoву дисципліну складає не менше чисельності заяв, зазначеній в п.2.7 Положення.;

- у разі, якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась група з мінімальною кількістю студентів, завідувач відділенням доводить до відома студентів перелік вибіркових дисциплін, що не будуть вивчатись. Після цього студенти протягом 2 днів повинні обрати іншу дисципліну, для вивчення якої сформувалась (чи формується) кількісно достатня група студентів. Якщо такої кількості заяв не набирається, і неможливо сформувати окрему групу, студентам пропонується обрати єдину вибіркoву дисципліну для групи простою більшістю голосів шляхом прямого відкритого голосування на загальних зборах групи, про що куратором та активом групи складається відповідний протокол.

2.6. Вибіркові дисципліни циклу професійної підготовки, що формують спеціальні компетентності, можуть забезпечувати спеціалізацію.

2.7. Вибіркова навчальна дисципліна циклу гуманітарної та соціально- економічної чи природничо-наукової (фундаментальної) підготовки запроваджується за умови чисельності групи не менш як 20-30 осіб. Для вивчення дисциплін мовленнєвого, інформативного спрямування та професійної і практичної підготовки групи можуть нараховувати 10 - 15 осіб.

2.8. Студент, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибірковими дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

2.9. Студент, який не визначився з переліком вибіркових дисциплін та не подав

заповнену заяву у визначені терміни, буде включений до групи для вивчення тих дисциплін, які визначить завідувач відділенням.

2.10. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів і визначають навчальне навантаження на навчальний рік.

2.11. Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибіркової дисципліни, інформація про вибіркові дисципліни вноситься до індивідуального плану студента. З цього моменту вибіркова дисципліна стає для студента обов'язковою.

2.12. Індивідуальний навчальний план студента розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані студентом, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця фахової передвищої освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю, та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, атестація випускника).

3. НАВЧАЛЬНО - МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Викладання вибіркової дисципліни здійснюється цикловими методичними комісіями коледжу за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності оперативно задовольнити потреби здобувачів освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраною спеціальністю.

3.2. Циклові методичні комісії, які забезпечують викладання вибіркової дисципліни:

- затверджують до 01 вересня кожного навчального року робочі навчальні програми кожної вибіркової дисципліни, оформлені відповідно до нормативної бази, яка існує в коледжі з урахуванням рекомендацій методичного кабінету;

- для забезпечення принципу конкурентності при виборі студентами вибіркової дисципліни, які викладаються цикловими методичними комісіями, педагогічні працівники цих комісій у вільний від аудиторних занять час проводять відповідні презентаційні заходи (готують інформаційні матеріали, що можуть бути розміщені на інформаційних стендах коледжу та/або на сайті коледжу (сторінці ЦМК, викладача), тощо).

3.3. Перелік вибіркової дисципліни періодично переглядається та оновлюється відповідно до сучасних вимог.

3.4. Пропозиції щодо змін до переліку вибіркової дисципліни на наступний навчальний рік формуються головами ЦМК у поданні на ім'я директора коледжу до 01 грудня поточного навчального року.

3.5. Зміни до переліку вибіркової дисципліни на наступний навчальний рік розглядаються на засіданні ЦМК коледжу. Після схвалення, перелік вибіркової дисципліни подається на затвердження педагогічною радою коледжу, після чого вносяться зміни до навчальних планів на наступний навчальний рік.

3.6. При розгляді змін до переліку вибіркової дисципліни обов'язково аналізується забезпечення ЦМК щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення (вища кваліфікаційна категорія, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг); навчально-методичне забезпечення (силабус); матеріально-технічне забезпечення.

3.7. Переліки вибіркової дисципліни для кожної спеціальності узгоджуються з освітньо-професійними програмами та навчальними планами підготовки фахового молодшого бакалавра.

4. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Процес формування контингенту студентів для вивчення вибіркового дисциплін на I семестрі відбувається згідно п.2.5. пп.1 протягом перших п'яти робочих днів поточного року навчання після ознайомлення студентів із затвердженим педагогічною радою Переліком вибіркового дисциплін I семестру. Куратор та актив групи організують процедуру їх вибору студентами.

4.2. Процес формування контингенту студентів для вивчення вибіркового дисциплін на II семестрі відбувається згідно п.2.5. пп.п.2,3 протягом перших п'яти робочих днів поточного року навчання після ознайомлення студентів із затвердженим педагогічною радою Переліком вибіркового дисциплін II семестру. Куратор та актив групи організують процедуру їх вибору студентами.

4.3. Процес формування контингенту студентів для вивчення вибіркового дисциплін на III та наступні семестри відбувається згідно п.2.5. пп.п.2,3 в червні поточного року навчання на наступний рік навчання після ознайомлення студентів із затвердженим педагогічною радою Переліком вибіркового дисциплін семестрів наступного року навчання. Студенти письмово (Додаток 1) визначають свій вибір (окрім груп з чисельністю менше 20 осіб) щодо вивчення конкретних дисциплін, що є підставою для формування індивідуального навчального плану студента на наступні семестри. Куратор та актив групи організують процедуру вибору вибіркового дисциплін.

4.4. На підставі заяв студентів та подання кураторів навчальна частина формує накази по створенню груп для вивчення вибіркового дисциплін на наступні семестри.

4.5. Обрані таким чином дисципліни вносяться до робочих навчальних планів спеціальностей і визначають навчальне навантаження викладачів.

4.6. Розклад занять для груп формується навчальною частиною.

4.7. З метою забезпечення мобільності для вивчення вибіркового дисциплін в масштабах коледжу може виділятися один день на тиждень.

5. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

5.1. У разі поновлення, переведення студента перезарахування вибіркового дисциплін проводиться завідувачем відділенням на підставі документів про успішність (академічна довідка, екзаменаційні відомості чи залікова).

5.2. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови відповідності кількості кредитів.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Дане Положення набуває чинності з моменту затвердження директором коледжу.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються педагогічною радою коледжу у тому ж порядку, що й саме Положення.

ЗРАЗОК

заяви студента на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору

Завідувачу відділенням

студента курсу спеціальності

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 20 ___/20 ___ навчальний рік такі дисципліни вільного вибору :

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(дата)

(підпис)

Узгоджено:

П.І.Б.

Голова циклової комісії

Куратор

П.І.Б.